

figures, paisatges
Arbonés, Jordi

AGUSTÍ PONS

Dimarts al migdia, a l'Ateneu, hi havia més tragi de l'habitual, perquè al menjador d'honor es trobava reunit el jurat del premi Joan Crexells. Però a la taula que habitualment ocupa la junta directiva del Pen Club també hi havia novetat, ja que no és habitual rebre una visita de Buenos Aires, en aquest cas, la de Jordi Arbonés i Isabel, la seva simpàtica muller.

Jordi Arbonés és el traductor al català d'alguns dels més grans novel·listes i, en general prosistes, de la literatura anglesa i nord-americana. És, per exemple, el traductor de Henry Miller, un personatge que va mantenir una curiosa correspondència amb l'editor Cendrós on li deia que sabia coses de Catalunya a través d'Anaïs Nin i que lamentava que un gegant com Pau Casals no pogués entrar a Espanya per culpa d'un nan com Franco. Arbonés també es va cartejar amb Miller, a partir d'unes dades que li van demanar precisament sobre Anaïs Nin, però no el va arribar a conèixer perquè quan ho anava a fer, de retorn a Buenos Aires després d'un viatge fet a Barcelona, el mateix novel·lista, que ja es trobava molt malament, el va fer desdir del projecte. I Henry Miller moria pocs mesos després.

Parlem del simposi *Rellegir Pedrolo* que dilluns comença a Lleida. Jordi Arbonés ha vingut expressament a participar-hi, ja que és l'autor d'un dels dos treballs existents sobre aquest escriptor: *Pedrolo contra els límits*. L'altre és una llarga entrevista-estudi,

obra de Jordi Coca i titulada *Pedrolo, perillós*? Doncs bé, resulta que el treball d'Arbonés no està exhaurit, com a ell mateix li havien dit en repetides ocasions, sinó que n'existeix un important remanent que l'editora acaba de descobrir. La mateixa editora —afegeix Isidor Cònsul, present a la conversa— que no ha relançat, aquests darrers mesos, *Cendra per Martina*, una de les novel·les més importants de Pedrolo, que pot acabar passant com l'autor del *Mecanoscrit del segon origen* i poca cosa més.

La vida a l'Argentina no és fàcil i el matrimoni Arbonés ens en posa uns quants exemples. Parlem, també de projectes no realitzats, per als quals han trobat poc de suport aquí mateix —com ara la creació de càtedres de català a la Universitat de Buenos Aires, projecte que va quedar estroncant amb l'arribada de la dictadura militar (“i ara les Universitats tenen prou feina a sobreviure”) o a la presència catalana a la Fira del Llibre de Buenos Aires, on ja hi tenen estand els bascos i la Generalitat del País Valencià. I convenim que a la catastròfica situació econòmica argentina caldrà afegir-hi, a partir d'ara, la contribució notable que hi podran fer la Telefònica i Ibèria. I el dinar, com passa sovint, ha d'aixecar-se just quan ha arribat al seu punt més càlid.